

WARSZAWSKI
UNIwersYTET
MEDYCZNY

I KATEDRA I KLINIKA KARDIOLOGII

Warszawa, dn. 15.10.2024

RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Imię i nazwisko autora rozprawy doktorskiej:

Lek. med. Krzysztof Julian Wranicz

Tytuł rozprawy doktorskiej:

„Wpływ ekstremalnych wysiłków fizycznych na układ krążenia”.

Promotor pracy:

Prof. dr hab. med. Iwona Cygankiewicz,

Katedra Elektrokardiologii Interwencyjnej i Elektrokardiologii, Klinika
Elektrokardiologii, Wydział Lekarski Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Recenzent pracy:

Prof. dr hab. med. Renata Głowczyńska,

I Katedra I Klinika Kardiologii, Warszawski Uniwersytet Medyczny

Praca doktorska Lekarza **Krzysztofa Wranicza** jest 90-stronicowym wydrukiem o typowej formie i układzie. Zawiera 11 tabel i 10 rycin oraz spis używanych w tekście skrótów oraz streszczenia w języku polskim i angielskim. Praca ma zachowaną prawidłową konstrukcję. Cytowane piśmiennictwo obejmuje 120 pozycji, głównie anglojęzyczne i co

istotne wybrane zostały aktualne artykuły naukowe z przewagą tych opublikowanych w ostatnich latach.

W pracy autor zamieszcza obszerny **wstęp**, w którym przedstawia najważniejsze zagadnienia z zakresu kardiologii sportowej, ale przede wszystkim wprowadza w niezwykle ciekawy świat biegów, maratonów, ultramaratonów i biegów górskich. Autor zwraca uwagę na konieczność diagnostyki kardiologicznej sportowców uprawiających intensywnie sporty wytrzymałościowe.

Główne **cele** dysertacji stanowiły charakterystyka kliniczna i analiza badań elektrokardiograficznych i biomarkerów w grupie uczestników słynnego i niezwykle wymagającego ultramaratonu górskiego „Biegu Rzeźnika”. Doktorant zbierał dane medyczne (ankiety, próbki krwi, zapis EKG) na trasie biegu.

Metodologia przeprowadzonych badań została wyczerpująca opisana. Do badania ankietowego włączono 124 osoby, które ukończyły Bieg Rzeźnika. Co ciekawe około 10% uczestników badania ankietowego skończyło ultramaraton z bardzo dobrym wynikiem (11 biegaczy z pierwszej 50-tki miejsc punktowanych). Natomiast pozostałe badania wykonano zarówno przed startem jak i po ukończeniu biegu w mniejszych grupach zawodników.

Wyniki zostały przedstawione w sposób przejrzysty, uporządkowane w postaci podzielonych tematycznie podpunktów. Niepokojące mogą być dane, że pomimo braku rozpoznania poważnych chorób układu sercowo-naczyniowego 24% sportowców zgłaszało objawy, sugerujące podłoże sercowo-naczyniowe dolegliwości. Aż u 13% sportowców w wywiadzie rodzinnym stwierdzono nagłe i przedwczesne zgony. Jedynie 8 uczestników ultramaratonu konsultowało swoją decyzję o bieganiu z lekarzem. Podstawowe badanie skriningowe jakim jest EKG w grupie sportowców, było wykonane kiedykolwiek wcześniej u 65% uczestników biegu.

Ważną obserwacją, zapewne wymagającą dalszej diagnostyki u sportowców, było stwierdzenie 2-krotnie częstszego występowania utrat przytomności w grupie biegaczy z elektrokardiograficznymi cechami przerostu lewej komory. Ciekawym zjawiskiem stwierdzanym u biegaczy była dynamika biomarkerów sercowych, szczególnie wyrażona u sportowców z mniejszym doświadczeniem biegowym i krótszym dossier uczestnictwa w

zawodach biegowych . W oznaczeniach po ukończeniu biegu 100% biegaczy miało nieprawidłowe wartości CKMB, 88% podwyższone wartości troponiny a 85% nieprawidłowe wartości peptydu natriuretycznego.

Dyskusja stanowi interesującą interpretację wyników pracy w kontekście najnowszej literatury o tematyce kardiologii i medycyny sportowej. Dyskusja jest niezwykle wciągającą i interesującą lekturą, świadczy o ogromnej pasji sportowej i pasji górskiej Doktoranta. Dyskusja po odpowiednim przeredagowaniu mogłaby stanowić źródło zbioru esejów o medycynie sportowej, po który zapewne sięgnęłoby wielu amatorów sportów ekstremalnych. Recenzent również widziałby te dane rozpowszechnione na portalach dla biegaczy i sportowców wytrzymałościowych. Dyskusja świadczy o ugruntowanej wiedzy Doktoranta w dziedzinie kardiologii sportowej i jest niewątpliwie ogromnym atutem dysertacji.

Na podstawie otrzymanych wyników Doktorantka formułuje adekwatnie cztery **wnioski**, odpowiadających założonym celom.

Podsumowując, praca doktorska jest dobrze zaplanowanym i przeprowadzonym projektem badawczym, którego realizacja doprowadziła do postawienia kilku wniosków praktycznych z zakresu kardiologii sportowej. Z obowiązku recenzenta zwracam uwagę na drobne nieścisłości, które w żaden sposób nie umniejszają wartości pracy. W rozdziale 5.1.3 Autor wspomina o pacjencie z elektrokardiograficznym obrazem WPW, ale już w rozdziale 5.2.1 już nie wspomina o obecności preekscytacji w analizowanych zapisach EKG. Czy Doktorant mógłby się odnieść do tej rozbieżności. Przerost lewej komory stwierdzono u 31 badanych (w tekście na stronie 30 zostało to opisane jako 29% ale wg Tabeli 4 stanowiło to 25% uczestników biegu).

W kontekście uzyskanych wyników a także realizowanych pasji przez Doktoranta, chciałabym zapytać jakie jest zdanie Doktoranta na temat wprowadzenia obowiązkowych orzeczeń lekarskich i kto powinien je wydawać przed udziałem w maratonach i ultramaratonach? Czy Doktorant mógłby sprecyzować u jakich sportowców wytrzymałościowych widziałby sens wykonywania badania EKG i ewentualnie oznaczeń biomarkerów?

Z głębokim przekonaniem stwierdzam, że przedstawiona mi rozprawa w pełni spełnia wymogi określone w art. 179 3 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U.2018 poz.1669 z późniejszymi zmianami). Wobec powyższego rekomenduję dopuszczenie Doktoranta do dalszych etapów postępowania o nadanie tytułu doktora nauk medycznych oraz wnoszę o wyróżnienie pracy.

Prof. dr hab. med. Renata Głowczyńska

1989773
Specjalista chorób wewnętrznych
Specjalista kardiolog
Specjalista medycyny sportowej
Specjalista intensywnej terapii